

การจัดการการแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านเสาเถา ตำบลสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

ศิโรรส จันทร์ทิพย์¹

บทคัดย่อ

การจัดการการแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหรียง ตำบลเสาเถา อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงเจาะลึก (In-Dept Interview) โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่มดังต่อไปนี้คือ (1) เจ้าหน้าที่ของสำนักงานการเกษตรอำเภอสิชลจำนวน 1 คน (2) เจ้าหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสิชล จำนวน 1 คน (3) เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสาเถา จำนวน 1 คน (4) ประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 2 คน โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังต่อไปนี้คือ 1. เพื่อศึกษาปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหรียง ตำบลเสาเถาอำเภอสิชลจังหวัดนครศรีธรรมราช 2. เพื่อศึกษาการแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหรียง ตำบลเสาเถา อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช 3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการการแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหรียง ตำบลเสาเถา อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหรียง ส่วนใหญ่เกิดจาก เกษตรกรขาดความรู้ด้านการเกษตรทำให้ผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้คุณภาพ การแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหรียงคือ จัดตั้งกลุ่ม และส่งวิทยากรทางการเกษตร เข้าไปให้ความรู้เกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และมีการฝึกอบรม ส่วนแนวทางการจัดการการแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหรียง ต้องร่วมด้วยช่วยกันหลายหน่วยงานในการแก้ปัญหาความยากจน

คำสำคัญ : การแก้ปัญหาความยากจน, เกษตรกรชุมชนบ้านต้นเหรียง

¹ นักศึกษาปริญญาโท โครงการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

ปัจจุบันพื้นที่ในชุมชนบ้านต้นเหียง ตำบลเสาเภา อำเภอลี้ จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นหนึ่งในพื้นที่ในประเทศไทย ที่มีปัญหาความยากจนของคนในชุมชน โดยจากการประกอบอาชีพของคนในชุมชนส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกร เช่น ทำนา ทำสวนยางพารา ปลูกปาล์ม น้ำมัน และพืชผักสวนครัวชนิดต่างๆ ส่วนอาชีพเสริมเช่น การทำดอกไม้จันทน์ ฝ้าบดก ปูหมัก ซึ่งบางคนยังขาดความรู้ในการประกอบอาชีพ ขาดวิทยากรที่จะมาแนะแนวทางความรู้เพิ่มเติมให้กับเกษตรกร วิถีชีวิตในการทำงานโดยส่วนใหญ่จะทำสืบต่อกันมารุ่นสู่รุ่น ไม่คิดขยายต่อยอดให้มีการเพิ่มทุนขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหียง ตำบลเสาเภา อำเภอลี้ จังหวัดนครศรีธรรมราช ประสบกับปัญหาความยากจน ปัญหาหนี้สิน

ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำก็เป็นอีกปัญหาหนึ่ง ที่เกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหียง ตำบลเสาเภา อำเภอลี้ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งสมัยก่อนราคาการขายยางแผ่นราคาประมาณ 95 บาทต่อกิโลกรัม แต่ปัจจุบันราคาลดลงครึ่งต่อครึ่ง ประมาณ 45-50 บาทต่อกิโลกรัม ทั้งที่พื้นที่การเกษตรยังเท่าเดิม สาเหตุนี้ส่งผลให้เกษตรกรขาดรายได้ไปอย่างมาก ซึ่งทำให้เกษตรกรประสบปัญหาความยากจน รายได้ไม่พอกับรายจ่ายที่ต้องใช้จ่ายภายในครอบครัว บางครอบครัวอาจจะมีสมาชิกภายในบ้านเยอะ รายได้น้อยก็就会导致กระทบถึง ความเป็นอยู่ ภาระหนี้เพิ่มขึ้นเนื่องจากต้องไปกู้หนี้ยืมสินเพราะค่าใช้จ่ายชักหน้าไม่ถึงหลัง เกษตรกรบางคนขาดวินัยในการใช้จ่าย ไม่รู้จักการออม รับมามากก็จ่ายออกไปมาก และเมื่อหารายได้ไม่เพียงพอ ก็หันไปพึ่งการพนัน ปัญหาที่ตามมาอีกคือ การลักเล็กขโมยน้อย

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการจัดการการแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหียง ตำบลเสาเภา อำเภอลี้ จังหวัดนครศรีธรรมราช หากในพื้นที่ชุมชนบ้านต้นเหียงยังไม่มีจัดการการแก้ปัญหาความยากจน เกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหียงก็อาจจะประสบกับปัญหาความยากจน ทำให้คุณภาพชีวิตของเกษตรกรตกต่ำลง แต่ถ้าหากได้รับการแก้ไขปัญหาความยากจน คุณภาพชีวิตของเกษตรกร เช่น การเงิน การประกอบอาชีพ ชีวิตความเป็นอยู่ ด้านอาหาร การกิน ก็จะดีขึ้นเรื่อยๆ และทำให้ปัญหาความยากจนเบาบางลง

ทบทวนวรรณกรรม

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่อง การจัดการการแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนตำบลเสาเภา อำเภอลี้ จังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถแบ่งผลงานวิจัยเป็นหมวดหมู่ ดังนี้ (1) ปัจจัยที่มีผลต่อความยากจนของประชาชน (2) การแก้ปัญหาความยากจนของประชาชน

ปัจจัยที่มีผลต่อความยากจนประชาชน

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อความยากจนของประชาชนมีผลงานวิจัยดังนี้ (1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา ภูมิศึกษา ตำบลด่านขุนทด อำเภอโนน (2) ปัจจัยที่ผลต่อความยากจนของครัวเรือนเกษตรกรไทย (3) บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนอำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี

สุกานดา กลิ่นขจร และนรรัฐ รื่นกวี ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา ภูมิศึกษา ตำบลด่านขุนทด อำเภอโนนสูง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยปริมาณหนี้สิน และความสามารถในการชำระหนี้ของเกษตรกร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของเกษตรกรมีผลมาจากความเจริญทางเศรษฐกิจทำให้สินค้ามีราคาแพงขึ้น เกิดจากการว่างงานเนื่องจากการใช้เครื่องจักรแทนคน ทำให้ไม่มีอาชีพและว่างงาน และการไม่เข้าร่วมกองทุนหมู่บ้าน หรือสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ทำให้ขาดประโยชน์ในการทำเกษตร และอีกปัจจัยหนึ่งคือการขาดความรู้ และประสบการณ์ด้านการเกษตรจึงมีผลทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จได้ ส่วนปริมาณหนี้สินจากการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีภาระหนี้สินต่อครัวเรือนเป็นจำนวนที่สูงมาก ความสามารถในการชำระหนี้ยังไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลารายได้กับรายจ่ายยังไม่สมดุลกัน (สุกานดา กลิ่นขจร และ นรรัฐ รื่นกวี, 2555, หน้า 1-105)

สนิรัช แก้วมี และประพิณวดี ศิริสุภลักษณ์ ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ผลต่อความยากจนของครัวเรือนเกษตรกรไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะความยากจนของครัวเรือนเกษตรกร โดยเปรียบเทียบรายได้สุทธิทั้งหมดกับเส้นความยากจน วัดสัดส่วนครัวเรือนยากจน ความรุนแรงของความยากจน และส่วนแบ่งภาวะความยากจนเป็นรายภาค รวมถึงวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะความยากจนด้วยสมการถดถอยพหุผลการศึกษาพบว่าครัวเรือนเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีภาวะความยากจนมากที่สุด การเพิ่มระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน และโอกาสทำงานนอกภาคเกษตรจะมีผลทำให้ความยากจนลดลงในทางตรงข้าม การเพิ่มขึ้นของจำนวนหนี้สิน จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน และขนาดฟาร์ม ทำให้ภาวะความยากจนเพิ่มมากขึ้น ประเภทกิจกรรมการผลิตมีผลต่อความยากจนการขยายโอกาสทางการศึกษาการส่งเสริมกิจกรรมนอกฟาร์ม และการช่วยเหลือเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตจะลดภาวะความยากจนของครัวเรือนเกษตรกร (สนิรัช แก้วมี และประพิณวดี ศิริสุภลักษณ์. 2550, หน้า 17-29)

อนุวงศ์ มหานิติพงษ์ ได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนอำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนในเขตอำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัด

อุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการกำหนดนโยบายอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดทำแผนอยู่ในระดับมาก ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการติดตามผล อยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาและอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาความยากจนพบว่า นายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ในด้านการวิเคราะห์ปัญหาและวางแผนงานในการแก้ไขปัญหาความยากจน รองลงมาคือ ขาดทรัพยากรในด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ยานพาหนะและสิ่งสนับสนุนไม่เพียงพอ และเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ได้ให้ความสนับสนุนร่วมมือในการแก้ไขปัญหาความยากจน (อนุวงศ์ มหานิติพงษ์, 2550, หน้า 1-108)

การแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชน

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนมีผลงานวิจัยดังนี้ (1) การศึกษาแบบบูรณาการเพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนในชุมชนโดยใช้ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาบ้านตราดตวน ตำบลชุมเห็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ (2) การแก้ไขปัญหาความยากจนและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (3) กระบวนการแก้ไขปัญหาความยากจนและกระจายรายได้โดยการบูรณาการการเรียนการสอนเข้ากับการพัฒนา กรณีศึกษา ตำบลสายลำโพง อำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์ (4) การแก้ไขปัญหาความยากจนที่เป็นการบูรณาการความร่วมมือระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับภาคีที่เกี่ยวข้องในตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

พิมพ์งา เพ็งนาเรนทร์ได้ทำการศึกษาเรื่อง การแก้ไขปัญหาความยากจนและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการของประชาชนเพื่อลดปัญหาความยากจนแปรผลการวิจัยไปสู่รูปแบบการแก้ไขปัญหาความยากจนและดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยใช้กระบวนการวิจัยที่ยึดกรอบแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ผลการวิจัยพบว่าประชาชนในตำบลเขาชก อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี มีปัญหาความยากจนอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านความพอประมาณ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการมีเหตุผลและแนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงคือ จัดโครงการอบรมอาชีพเสริมเพื่อลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ดังนี้ (1) โครงการผลิตน้ำหมักชีวภาพ (2) โครงการผลิตของใช้ในครัวเรือนและ (3) โครงการสานตะกร้าพลาสติก (พิมพ์งา เพ็งนาเรนทร์, 2551, หน้า 1-70)

สมหมาย ปะติตั้งโฆ และคณะ ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาแบบบูรณาการเพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนในชุมชนโดยใช้ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาบ้านตราดตวน ตำบลชุมเห็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน

แนวทางการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชน รูปแบบการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนชุมชนบ้านตราดตวน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในชุมชนบ้านตราดตวนมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง และมีการประยุกต์ใช้โดยการลดค่าใช้จ่ายการประหยัดคอตอ และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า โดยเริ่มปฏิบัติจากตัวเอง และครอบครัว ผลผลิตผลิตภัณฑ์สำหรับใช้ในครัวเรือน และนำไปจำหน่าย การแก้ปัญหาความยากจนที่เหมาะสมกับชุมชนบ้านตราดตวนต้องเริ่มจากคนในชุมชนมีองค์ความรู้ มีแหล่งเรียนรู้ทางเศรษฐกิจพอเพียงและได้รับการมีส่วนร่วมของชุมชน (สมหมาย ปะติตั้งโช และคณะ ,2557, หน้า 1-57)

ผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับการจัดการการแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหรียญ ตำบลเสาเถา อำเภอสหัส จังหวัดนครศรีธรรมราช ในเรื่องต่างๆสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหรียญ ตำบลเสาเถา อำเภอสหัส จังหวัดนครศรีธรรมราช เกิดจากอะไร

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหรียญ ส่วนใหญ่เกิดจากตัวผู้ที่ประกอบการเกษตรกร ไม่ทราบวิธีการที่จะบำรุง หรือทำให้พืชผลทางการเกษตรงอกงาม และเจริญเติบโต ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้คุณภาพ อย่างที่ควรจะเป็น ทำให้ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ และอีกปัญหาคือเกิดจากเกษตรส่วนใหญ่ยึดแค่อาชีพเดียว ไม่แสวงหา การทำอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ การที่เกษตรไม่ได้รวมตัว ไม่มีการจัดตั้งกลุ่ม ในการที่จะผลิต หรือจำหน่าย กล่าวคือต่างคนต่างทำ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง และไม่มีอำนาจต่อรองราคา เกษตรกรบางรายได้เงินจากการขายพืชผลทางการเกษตรมาแล้วก็จ่ายไปหมด กล่าวคือ หาเช่ากินค่า ขาดการทำบัญชีรายรับและรายจ่าย ในครัวเรือน ทำให้ไม่ทราบว่าแต่ละวันรับเท่าไร จ่ายเท่าไร ขาดการควบคุมรายจ่าย และเพิ่มรายได้

2. การแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหรียญ ตำบลเสาเถาอำเภอสหัส จังหวัดนครศรีธรรมราช ทำอย่างไร

ผลการวิจัยพบว่า แก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหรียญ คือ จัดตั้งกลุ่ม และส่งวิทยากรทางการเกษตร เข้าไปให้ความรู้เกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และมีการฝึกอาชีพ มีการส่งเสริมการสร้างอาชีพเสริม แนะนำและสาธิตให้เกษตรกร ทำเป็นและทำได้ เช่น จัดตั้งกลุ่มทำกะปิ ทำเครื่องแกงใต้ ทำดอกไม้จันทร์ ทำข้าวเกรียบ ผลิตน้ำผึ้ง ทำผ้าบาติก ทำข้าวซ้อมมือ เพื่อให้เกษตรกรมี

อาชีพเสริม ขณะที่ยังว่างจากการทำการเกษตร ช่วยเหลือเกษตรกร เช่น ช่วยเหลือผู้พิการ เด็กที่ถูกทอดทิ้ง ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพ กล่าวคือ ช่วยสนับสนุนค่าครองชีพ ตามที่รัฐบาลสนับสนุนมา เช่น ผู้พิการ ให้มีบัตรประจำตัวผู้พิการ จะได้รับเงินสนับสนุนเดือนละ 800 บาท ผู้สูงอายุ ให้เงินสนับสนุนตามอายุ คือ อายุ 60-69 ปี ได้ 600 บาท 70-79 ปี ได้ 700 บาท 80-89 ปี ได้ 800 บาท 90 ปีขึ้นไป ได้ 1000 บาท ส่วนผู้ด้อยโอกาส เด็ก สตรี ที่ถูกทอดทิ้ง จะได้รับการสนับสนุนเป็นเรื่องตามสมควร

3. แนวทางการจัดการการแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหียง ตำบลเสาเภา อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช มีอะไรบ้าง

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการจัดการการแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหียง ต้องร่วมด้วยช่วยกันหลายหน่วยงานในการแก้ปัญหาความยากจน เช่น 1. เกษตรอำเภอ ต้องส่งเสริมความรู้ด้านการเกษตรที่ทำให้ได้ผลผลิตสูง เช่น แนะนำการกรีดยางที่ถูกต้อง และการแก้ปัญหา ก็ต้องขึ้นกับตัวเกษตรกรเองด้วย คือ ต้องใฝ่รู้ และฝึกทำการเกษตรที่ทำให้ได้ผลผลิตสูง เกษตรกรเองต้องรับความรู้ใหม่นำไปทำการเกษตรอย่างมีความมั่นใจและตั้งใจจริง ไม่ทำการเกษตรแบบเดิมๆ หรือทำอย่างไรก็ทำอย่างนั้น เปิดใจรับวิธีการใหม่ๆ 2. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน(กศน.) ช่วยส่งเสริมอาชีพ 3. องค์การบริหารส่วนตำบลเสาเภา สนับสนุนปัจจัยส่งเสริมการเกษตร เช่น จัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอในการทำการเกษตร ปรับปรุงการคมนาคมให้สะดวกในการนำผลผลิตทางการเกษตรออกสู่ท้องตลาด การสื่อสารต้องสะดวกรวดเร็ว 4. พัฒนาการอำเภอ ให้การแนะนำในการฝึกอาชีพเสริมจากการเกษตร และ 5. สาธารณสุขอำเภอสิชล ส่งเสริมด้านสุขภาพ ป้องกันโรคเพื่อให้เกษตรกรร่างกายแข็งแรง

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผลงานวิจัยมีความสอดคล้องกับทฤษฎีระบบ (System Theory) ของฮีสตัน โดยมีปัจจัยนำเข้าคือ ความต้องการของประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร ที่ต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาความยากของเกษตรกรในด้านต่างๆ และมีปัจจัยนำออกคือ การเกิดขึ้น การปรับเปลี่ยน การพัฒนาแก้ไขปัญหาความยากจน โดยการร่วมมือกับหลายๆ หน่วยงาน ในการแก้ไขปัญหาความยากจน เช่น จัดตั้งกลุ่ม และส่งวิทยากรทางการเกษตร เข้าไปให้ความรู้เกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และมีการฝึกอาชีพ มีการส่งเสริมการสร้างอาชีพเสริม แนะนำและสาธิตให้เกษตรกร ทำเป็นและทำได้ เช่น จัดตั้งกลุ่มทำกะปิ ทำเครื่องแกงใต้ ทำดอกไม้จันทน์ ทำข้าวเกรียบ ผลิตน้ำผึ้ง ทำผ้าบาติก ทำข้าวซ้อมมือ เพื่อให้เกษตรกรมีอาชีพเสริม ขณะที่ยังว่างจากการทำการเกษตร ช่วยเหลือเกษตรกร เช่น ช่วยเหลือผู้พิการ เด็กที่ถูกทอดทิ้ง ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพ กล่าวคือ ช่วยสนับสนุนค่าครองชีพ ตามที่รัฐบาลสนับสนุนมา เช่น ผู้พิการ ให้มีบัตรประจำตัวผู้พิการ จะได้รับ

เงินสนับสนุนเดือนละ 800 บาท ผู้สูงอายุ ให้เงินสนับสนุนตามอายุ คือ อายุ 60-69 ปี ได้ 600 บาท 70-79 ปี ได้ 700 บาท 80-89 ปี ได้ 800 บาท 90 ปีขึ้นไป ได้ 1000 บาท ส่วนผู้ด้อยโอกาส เด็ก สตรี ที่ถูกทอดทิ้ง จะได้รับการสนับสนุนเป็นเรื่องตามสมควรโดยมีการปฏิสัมพันธ์กับสภาพสังคม สิ่งแวดล้อม ซึ่งได้แก่ สภาพสังคมในชุมชน พฤติกรรมการประกอบอาชีพ และสถานที่การตลาด รวมถึงผลสะท้อนอันเนื่องมาจากการพัฒนาการจัดการการแก้ปัญหาความยากจน ที่จะนำไปสู่การสนับสนุนหรือการเรียกร้องใหม่ ดังนั้น การจัดการการแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหียงจึงสอดคล้องกับทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น

ผลการวิจัยข้างต้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหมาย ปะติตั้งโช และคณะ ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาแบบบูรณาการเพื่อการแก้ปัญหาความยากจนในชุมชนโดยใช้ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาบ้านตราดตวน ตำบลชุมเห็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน แนวทางการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชาชน รูปแบบการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนชุมชนบ้านตราดตวน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในชุมชนบ้านตราดตวนมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง และมีการประยุกต์ใช้โดยการลดค่าใช้จ่าย การประหยัดอดออม และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า โดยเริ่มปฏิบัติจากตัวเอง และครอบครัว ผลิตผลิตภัณฑ์สำหรับใช้ในครัวเรือน และนำไปจำหน่าย การแก้ปัญหาความยากจนที่เหมาะสมกับชุมชนบ้านตราดตวน ต้องเริ่มจากคนในชุมชนมีองค์ความรู้ มีแหล่งเรียนรู้ทางเศรษฐกิจพอเพียง และได้รับการมีส่วนร่วมของชุมชน (สมหมาย ปะติตั้งโช และคณะ, 2557, หน้า 1-57)

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการจัดการการแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหียง ตำบลเสาภา อำเภอสีชล จังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถตอบคำถามปัญหา ความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหียง ตำบลเสาภา อำเภอสีชล จังหวัดนครศรีธรรมราช เกิดอะไร การแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหียง ตำบลเสาภา อำเภอสีชล จังหวัดนครศรีธรรมราช ทำอย่างไร แนวทางการจัดการการแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหียง ตำบลเสาภา อำเภอสีชล จังหวัดนครศรีธรรมราช มีอะไรบ้างแต่ยังไม่ได้เจาะลึกถึงความสำเร็จของการแก้ปัญหาที่ประชาชนเกี่ยวข้อง ดังนั้นเพื่อเป็นการจัดการการแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหียง ตำบลเสาภา อำเภอสีชล จังหวัดนครศรีธรรมราช จึงขอเสนอให้ผู้ที่สนใจจะทำวิจัยในเรื่อง ผลจากการจัดการการแก้ปัญหาความยากจนของเกษตรกรในชุมชนบ้านต้นเหียง

ตำบลเสาเภา อำเภอสีชล จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อชีวิตความเป็นอยู่ที่มีคุณภาพของเกษตรกร
ที่ดีต่อไป

บรรณานุกรม

- การยางแห่งประเทศไทย. (2561). **ข้อมูลทั่วไป**. ค้นเมื่อ 14 กุมภาพันธ์ 2561, จาก
http://www.rubber.co.th/ewt_news.php?nid
- วิกิพีเดีย. (2553). **ความหมายของความยากจน**. ค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2561, จาก
<https://th.wikipedia.org/wiki/ความยากจน>
- วิกิพีเดีย. (2560). **ปาล์มน้ำมัน**. ค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2561, จาก
<https://th.wikipedia.org/wiki/ปาล์มน้ำมัน>
- วรรณพงษ์ ดุรงควโรจน์. (2557). **ประเภทของความยากจน**. ค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2561,
จาก http://wannaphong.blogspot.com/2014/04/blog-post_5.html.
- เสรี พงศ์พิศ. (2549). **การแก้ปัญหาความยากจน**. ค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2561, จาก
<http://www.phongphit.com/2013/index.php/2012-การแก้ปัญหาความยากจน>
- องค์การบริหารส่วนตำบลเสาเภา. (2560). **ประวัติความเป็นมาของตำบลเสาเภา**. ค้นเมื่อ 16
กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.saophae.go.th/history.php>
- รัตยา ต่างประโคน. (2552). **แนวทางการแก้ปัญหาความยากจน : กรณีศึกษากลุ่มคนจนที่
ประกอบอาชีพรับจ้างในโรงสีในตำบลชุมเห็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์**.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น.
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- มูลนิธิชัยพัฒนา.(2560). **เศรษฐกิจพอเพียง**.ค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2561, จาก
http://www.chaipat.or.th/site_content/34-13/3579-2010-10-08-05-24.html
- รุจเรชา วิทยาอุทตติกุล.(2555).**แผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11-12**.
ค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/.PDF>